

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Волинський національний університет імені Лесі Українки
Факультет біології та лісового господарства
Кафедра лісового та садово- паркового господарства

СИЛАБУС
вибіркового освітнього компонента
Дендропроєктування
Підготовки Магістра

Луцьк – 2025

Силабус освітнього компонента «Дендропроєктування» підготовки магістра

Розробник: Шепелюк Марія Олександрівна, кандидат сільськогосподарських наук,
доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Погоджено

Гарант освітньо-професійної програми:

_____ _____ Андреева В. В.

Силабус освітнього компонента затверджено на засіданні кафедри лісового та садово-паркового господарства

протокол № 1 від 02 вересня 2025 р.

Завідувач кафедри: _____ _____ Андреева В. В.

I. Опис освітнього компонента

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітньо-професійна /освітньо-наукова/освітньо-творча програма, освітній рівень	Характеристика освітнього компонента
Денна форма здобуття освіти	Н Сільське, лісове, рибне господарство та ветеринарна медицина, Н4 Лісове господарство, Лісове господарство, Другий (магістерський)	Вибірковий
Кількість годин/кредитів 150/5		Рік навчання 2
		Семестр <u>3-ий</u>
ІНДЗ: немає		Лекції 10 год.
		Практичні (семінарські) 14 год.
		Самостійна робота 88 год.
		Консультації 8 год.
		Форма контролю: залік
Мова навчання українська		

II. Інформація про викладача

Викладач: [Шепелюк Марія Олександрівна](#), кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: shepeliuk.mariia@vnu.edu

Розклад занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

III. Опис освітнього компонента

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Силабус вибіркового освітнього компонента «Дендропроєктування» складено з урахуванням можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів освіти магістерського рівня.

Метою вивчення курсу є узагальнення відомостей про біологічні та декоративні особливості деревних рослин аборигенної та інтродукованої дендрофлори, їх відношення до факторів оточуючого середовища та формування у студента творчого підходу до ландшафтної проектування системи зелених насаджень на різних об'єктах.

В процесі вивчення освітнього компонента студенти розглядають основні принципи підбору і поєднання деревних рослин для створення композиційних елементів насаджень. Завдання дисципліни навчити студента підбирати асортимент деревних рослин для створення композиційних елементів зелених насаджень. Після вивчення курсу студенти повинні орієнтуватись у видовому багатстві деревних рослин, знати відношення основних видів до дії різних екологічних факторів, особливості поєднання деревних видів у композиції, грамотно використовувати їх у проектуванні.

В результаті вивчення, студенти зможуть проектувати та формувати об'єкти лісового та садово-паркового господарства відповідно до сучасних наукових та

виробничих вимог. Що у свою чергу формуватиме та розвиватиме їх критичне та творче мислення, лідерські здібності та здібності до комплексного вирішення проблем, а також вміння планувати ефективно час для отримання необхідних результатів у виробництві.

2. Структура освітнього компонента.

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лек.	Практичні (семінарські)	Сам. роб.	Конс.	Форма контролю/ Бали
Змістовий модуль 1. <u>Основні принципи проектування систем зелених насаджень</u>						
<p>Тема 1. Предмет та завдання дисципліни «Дендропроєктування». Значення дендропроєктування в системі зеленого будівництва. Зв'язок навчальної дисципліни з іншими дисциплінами напряму «Лісове і садово-паркове господарство». Сучасні вимоги, які ставляться перед дендропроєктуванням при розробці об'єктів ландшафтної архітектури. Дендропроєкт – основа посадкового креслення. Значення дендропроєкту при проектуванні об'єктів зеленого будівництва. Склад дендропроєкту. Нормування зелених насаджень.</p>	16	1	2	12	1	ДС, РЗ/К / 10
<p>Тема 2. Основні принципи підбору і поєднання деревних рослин. Екологічний принцип створення міських біогеоценозів і його основні методи. Філогенетичний (систематичний), фітоценотичний та художньо-декоративний принципи поєднання деревних рослин у композиціях.</p>	16	1	2	12	1	ДС, РЗ/К / 15
<p>Тема 3. Особливості підбору асортименту. Поєднання деревних рослин при складанні дендропроєктів територій промислових підприємств, санітарнозахисних зон, лісопарків, парків, скверів. Принципи створення систем зелених насаджень для міських біогеоценозів.</p>	16	1	2	12	1	ДС, РЗ/К / 15

Тема 4. Основи композиційного і ландшафтного проектування зелених насаджень. Сильові прийоми садово-паркових композицій і їх особливості. Композиційні елементи зелених насаджень і прийоми їх формування. Особливості проектування різних типів садово-паркових ландшафтів: лісового, паркового, лучного, альпійського, регулярного, садового.	17	2	2	12	1	ДС, РЗ/К / 15
Разом за модулем 1	65	5	8	48	4	55
Змістовий модуль 2. <u>Пейзажно-просторова і ландшафтно-планувальна композиція в дендрологічному проектуванні</u>						
Тема 5. Швидкість росту деревних рослин. Групи рослин за швидкістю росту. Групи життєдіяльності деревних рослин у міських насадженнях. Довговічність дерев і кущів. Основні етапи життєвого циклу деревних рослин для практичного використання.	17	1	2	13	1	ДС, РЗ/К / 15
Тема 6. Довговічність дерев і кущів. Основні етапи життєвого циклу деревних рослин для практичного використання.	18	2	2	13	1	ДС, РЗ/К / 15
Тема 7. Фізіономічні типи дерев. Поняття про фізіономічний тип. Групи фізіономічних типів хвойних дерев. Листяні тіньові дерева.	20	2	2	14	2	ДС, РЗ/К / 15
Разом за модулем 2	55	5	6	40	4	45
Всього годин/Балів	120	10	14	88	8	100

Форма контролю*: ДС – дискусія, ДБ – дебати, Т – тести, ТР – тренінг, РЗ/К – розв’язування задач/кейсів, ІНДЗ/ІРС – індивідуальне завдання/індивідуальна робота здобувача освіти, РМГ – робота в малих групах, МКР/КР – модульна контрольна робота/ контрольна робота, Р – реферат, а також аналітична записка, аналітичне есе, аналіз твору тощо.

Завдання для самостійного опрацювання:

1. Проаналізувати роль дендропроєктування в системі ландшафтного проектування та його значення для формування зелених насаджень у населених пунктах.
2. Охарактеризувати основні принципи дендропроєктування (екологічні, естетичні, функціональні, містобудівні).

3. Вивчити класифікацію деревних і кущових рослин, що використовуються в дендропроєктуванні, та їх декоративні властивості.
4. Дослідити екологічні вимоги деревних рослин (світло, волога, ґрунт, температурні умови) і їх врахування у проєктуванні.
5. Описати методику підбору асортименту рослин для різних типів об'єктів (парки, сквери, вулиці, прибудинкові території).
6. Розглянути принципи композиції деревних насаджень (солітер, групи, масиви, алеїні насадження, живоплоти).
7. Проаналізувати сучасні тенденції дендропроєктування (екологічний дизайн, природні насадження, біорізноманіття, стійкі ландшафти).
8. Вивчити нормативні документи та стандарти, що регламентують проєктування зелених насаджень в Україні.
9. Розробити схему дендроплану для умовної території (шкільне подвір'я, парк, житловий квартал) із зазначенням асортименту рослин.
10. Оцінити вплив дендропроєктування на екологічний стан території, мікроклімат, рекреаційну привабливість та комфорт населення.

Перелік тем практичних робіт

- Практична робота 1. Аналіз структури та складу дендропроєкту.
 Практична робота 2. Підбір і поєднання деревних рослин за основними принципами.
 Практична робота 3. Розробка асортименту деревних рослин для різних типів територій.
 Практична робота 4. Композиційне та ландшафтне проєктування зелених насаджень.
 Практична робота 5. Оцінка росту та життєвого циклу деревних рослин у проєктуванні.
 Практична робота 6. Використання фізіономічних типів дерев у ландшафтній композиції.
 Практична робота 7. Проєктування ландшафтних експозицій у ботанічних садах і дендропарках.

IV. Політика оцінювання

1. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Т1	Т2	Т3	Т4	Т5	Т6	Т7	Загальна кількість балів
10	15	15	15	15	15	15	100

Критерії оцінювання та політика викладача щодо дедалайнів

Практичні навички (виконання практичної роботи) оцінюються за результатами виконання практичної роботи чи виступу на семінарському занятті. Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету). Практична робота може бути оцінена на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання, оформив роботу, зробив висновки.

Політика щодо академічної доброчесності

Списування під час письмового опитування заборонено (в т.ч. із використанням

мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу.

V. Підсумковий контроль

Підсумковий контроль – залік. Порядок організації поточного та підсумкового контролю знань здобувачів освіти регламентується Положенням про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки (<https://surl.li/woztgm>).

Перелік підсумкових питань

1. Предмет і завдання дисципліни «Дендропроєктування» та її місце в системі зеленого будівництва.
2. Зв'язок дендропроєктування з іншими дисциплінами напряму «Лісове і садово-паркове господарство».
3. Сучасні вимоги до дендропроєктування об'єктів ландшафтної архітектури.
4. Поняття дендропроєкту та його роль у проєктуванні зелених насаджень.
5. Склад дендропроєкту та характеристика його основних елементів.
6. Поняття посадкового креслення та його значення.
7. Нормування зелених насаджень у населених пунктах.
8. Основні принципи підбору деревних рослин у дендропроєктуванні.
9. Екологічний принцип створення міських біогеоценозів і методи його реалізації.
10. Філогенетичний (систематичний) принцип поєднання деревних рослин.
11. Фітоценотичний принцип поєднання рослин у композиціях.
12. Художньо-декоративний принцип підбору рослин.
13. Особливості формування асортименту деревних рослин для парків і скверів.
14. Підбір рослин для лісопарків і рекреаційних територій.
15. Асортимент деревних рослин для промислових територій і санітарно-захисних зон.
16. Принципи створення систем зелених насаджень для міських біогеоценозів.
17. Основи композиційного проєктування зелених насаджень.
18. Основні стилі садово-паркових композицій та їх характеристика.
19. Композиційні елементи зелених насаджень (солітери, групи, масиви, алеї, живоплоти).
20. Особливості проєктування лісового та паркового ландшафтів.
21. Характеристика лучного, альпійського, регулярного та садового ландшафтів.
22. Швидкість росту деревних рослин та її значення в проєктуванні.
23. Групи деревних рослин за швидкістю росту.
24. Групи життєдіяльності деревних рослин у міських насадженнях.
25. Довговічність дерев і кущів та її врахування в дендропроєктуванні.
26. Основні етапи життєвого циклу деревних рослин.
27. Поняття фізіономічного типу деревних рослин.
28. Фізіономічні типи хвойних і листяних дерев та їх використання в композиціях.
29. Класифікація ландшафтних експозицій у ботанічних садах і дендропарках.
30. Принципи проєктування ландшафтних експозицій та використання фізіономічних типів рослин у ландшафтній композиції.

Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно.

Шкала оцінювання знань здобувачів освіти з освітніх компонентів, де формою контролю є залік

Оцінка в балах	Лінгвістична оцінка
90–100	Зараховано
82–89	
75–81	
67–74	
60–66	
0–59	Незараховано (необхідне перескладання)

VI. Рекомендована література та інтернет-ресурси

1. Демченко О. О., Ковалевський С. Б., Березівський Л. М., Соботович А. Л. Проектування ландшафтних об'єктів: навч. посіб. Ч.2. Дендропроєктування / Київ: НУБіП України, 2018. 206 с.
2. Кривуц С.В., Пікущий О. Дерево в сучасному дизайні середовища: традиційний та інноваційний підходи: матеріали міжн. наук.-практичн. конференції «Topical issues of modern science and education». SPC “Sci- conf.com.ua”, м. Харків, 2021р. С.961-964.
3. Серікова О. М., Іванов С. О. Зелене будівництво як фактор екологічної безпеки урбанізованих територій. The 10th International scientific and practical conference “Progressive research in the modern world” (June 22- 24, 2023) BoScience Publisher, Boston, USA. 2023. С. 151.
4. Ковалевський С. Б., Шепелюк М. О., Войтюк В. П., Кичилюк О. В., Андрєєва В. В. Дендрологія : методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт / Волинський національний університет імені Лесі Українки, факультет біології та лісового господарства, кафедра лісового та садово-паркового господарства. Луцьк, 2023. 69 с.
5. Ковалевський С.Б., Шепелюк М.О., Войтюк В.П., Кичилюк О.В., Андрєєва В.В. Еколого-біологічні особливості деревних рослин : методичні рекомендації до виконання лабораторних робіт / Волинський національний університет імені Лесі Українки, факультет біології та лісового господарства, кафедра лісового та садово-паркового господарства. Луцьк: 2023. 144 с.